
نویسنده: پیپ ایسکوبار (Pepe Escobar).
منبع و تاریخ نشر: کریدل «2024-05-22».
برگردان: پوهندوی دوکتور سیدحسام «مل».

رئیس‌بار مسئولیت "نظم نوین جهانی" رابه روسیه، ایران و چین وا گذاشت

*Raisi led the charge for Russia–Iran–China's
'new world order'*

دید ویا چشم انداز «ابراهیم رئیسی» رئیس جمهور ایران به سوی شرق
درپیشبرد راهبردی «استراتژیژیک» مسکو - تهران - پکن و ایجاد
مسیری به سوی نهادینه کردن چند قطبی موثر بود.

*Iranian President Ebrahim Raisi's eastward vision was instrumental
in advancing the strategic Moscow –Teheran –Beijing nexus and
bulldozing a path toward institutionalizing multipolarity.*

(Photo Credit: The Cradle)

در میان همه غم و اندوه از دست دادن ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور ایران، بیابید لحظه ای را به نمایش بگذاریم تا مسیر حساسی را که او در ایجاد نظم جدید جهانی کمک کرد، به نمایش بگذاریم.

در نزدیک به سه سال پس از روی کار آمدن رئیسی به ریاست جمهوری ایران، ادغام اوراسیا و حرکت به سوی چند قطبی اساساً توسط سه بازیگر اصلی انجام شده است: روسیه، چین و ایران.

که به طور تصادفی، سه «تهدید وجودی» اصلی برای قدرت هژمونیک هستند.

ساعت 22 یکشنبه گذشته در مسکو، **ولادیمیر پوتین**، رئیس جمهور روسیه از **کاظم جلالی** سفیر ایران در مسکو دعوت کرد تا در دیداری بداهه یا «از قبل بدون برنامه ریزی شده» با بهترین یا خارق العاده ترین گروه خاص تیم دفاعی روسیه پشت میز باشد.

این دعوت بسیار فراتر از حدس و گمان رسانه‌های نزدیک بین بود که آیا مرگ نابهنگام رئیس جمهور ایران به دلیل «تصادف تصادفی» بود یا یک اقدام خرابکارانه. این از ثمره تلاش خستگی‌ناپذیر **رئیسی** بود که ایران را به عنوان کشوری رو به شرق قرار داد و جسورانه ائتلاف‌های استراتژیک را با قدرت‌های بزرگ آسیا ایجاد کرد و در عین حال روابط تهران را با دشمنان منطقه ای گذشته شیرین کرد.

افزایش ادغام اوراسیا

بازگشت به آن میز یکشنبه شب در مسکو. همه آنجا بودند - از وزیر دفاع آندری بلوسف و سرگئی شویگو دبیر شورای امنیت گرفته تا والرئ گراسیموف رئیس ستاد کل ارتش، الکساندر کورنکوف وزیر اورژانس و دستیار ویژه رئیس جمهور، ایگور لویتین.

پیام کلیدی که به تصویر کشیده شد این بود که مسکو از تهران حمایت می‌کند. و روسیه به طور کامل از ثبات و تداوم حکومت در ایران حمایت می‌کند، که در حال حاضر به طور کامل توسط قانون اساسی ایران و احتمالات دقیق آن برای انتقال مسالمت آمیز قدرت تحت شرایط غیر عادی تضمین شده است.

آنجایی که ما اکنون در اعماق حالت جنگ ترکیبی کامل - هم مرز با هات - در اکثر نقاط کره زمین هستیم، سه کشور تمدنی که سیستم جدیدی از روابط بین‌الملل را شکل می‌دهند نمی‌توانند واضح‌تر باشند.

روسیه، ایران و چین (RIC) در حال حاضر از طریق مشارکت های راهبردی دوجانبه و همه جانبه در ارتباط هستند. آنها اعضای بریکس و سازمان همکاری شانگهای هستند و شیوه کار آنها به طور کامل برای اکثریت جهانی برای بررسی در نشست مهم پوتین با رئیس جمهور چین، شی جین پینگ در پکن در هفته گذشته رونمایی شد.

به طور خلاصه، هیچ یک از سه قدرت آسیایی اجازه نمی دهند که شرکای دیگر توسط مظنونین معمولی بی ثبات شوند.

یک رکورد ستاره ای

ریسی رئیس جمهور فقید و دیپلمات ارشد وی، **حسین امیر عبداللہیان**، وزیر امور خارجه، میراثی درخشان از خود به جای گذاشتند. تحت رهبری آنها، ایران به عضویت بریکس، عضو کامل سازمان همکاری شانگهای و یکی از سها مداران اصلی اتحادیه اقتصادی اوراسیا (EAEU) شد. اینها سه سازمان چند جانبه کلیدی هستند که مسیر چند قطبی را شکل می دهند.

تلاش دیپلماتیک جدید ایران به بازیگران کلیدی عربی و آفریقایی، از عربستان سعودی، کویت، و مصر گرفته تا لیبی، سودان و جیبوتی رسید. تهران برای اولین بار عملیات نظامی پیچیده و گسترده ای را علیه اسرائیل انجام داد و رگبار پهپادها و موشک ها را از خاک ایران شلیک کرد.

روابط ایران و روسیه در همکاری های تجاری و نظامی-سیاسی به سطح بالاتری رسید. دو سال پیش **پوتین** و **ریسی** بر سر یک معاهده جامع دوجانبه به توافق رسیدند. پیش نویس سند اصلی اکنون آماده است و به امضای رئیس جمهور بعدی ایران خواهد رسید و مشارکت را بیش از پیش گسترش می دهد.

همانطور که یکی از اعضای هیئت ایرانی سال گذشته در مسکو به من گفت، وقتی از روس ها پرسیدند چه چیزی می تواند روی میز باشد، آنها پاسخ دادند: "شما می توانید هر چیزی را از ما بپرسید." و بالعکس.

بنابراین، تمام تمایلات در هم تنیده تغییر استراتژیک «نگاه به شرق» رئیسی همراه با «چرخش قبلی روسیه به آسیا» توسط مسکو و تهران مورد توجه قرار گرفته است.

شورای وزیران امور خارجه سازمان همکاری شانگهای سه شنبه و چها رشنبه در آستانه تشکیل جلسه می دهد و برای نشست در ماه ژوئیه، زمانی که بلاروس به عضویت کامل در خواهد آمد، آماده می شود. نکته مهم این است که کا بینه عربستان سعودی نیز تصمیم ریاض برای پیوستن به آن احتمالاً در سال آینده را تایید کرده است.

تداوم دولت ایران از طریق **علی باقری کئی** وزیر امور خارجه موقت که نفر دوم **امیر عبداللہیان** بود، به طور کامل در **آستانه** حضور خواهد داشت. او موظف است بلافاصله در کنار **سرگئی لاوروف** وزیر امور خارجه روسیه و **وانگ یی** همتای چینی وارد مناظره شود تا در مورد مسیر چند قطبی چندلایه گفتگو کنند.

بیانیه مشترک مافوق صوت

منشور کلی آنچه یک سیستم جدید مستلزم آن است، هفته گذشته در نشست برجسته پوتین-شی از طریق بیانیه مشترک خیره کننده 10 فصلی، بیش از (12000) کلمه، با «همکاری» که کمتر از «130» بار ظاهر شد، فاش شد.

این سند را می توان به درستی به عنوان یک ما نیفت مافوق صوت مشترک تفسیر کرد که به طور جامع «نظم بین المللی مبتنی بر قوانین» مصنوعی و اشنگتن را منفجر می کند.

این بخش به ویژه برجسته است:

همه کشورها حق دارند به طور مستقل مدل های توسعه و نظام های سیاسی، اقتصادی و اجتماعی خود را بر اساس شرایط ملی و خواست مردم شان انتخاب کنند، مخالف با دخالت در امور داخلی کشورهای مستقل از هر سوی که باشد، مخالفت با تحریم های یکجانبه و مخالفت با دست درازی های طولانی مدت «بدون مجوز بین المللی». یا بر اساس قانون یا مجوز شورای امنیت سازمان ملل متحد، و با ترسیم خطوط ایدئولوژیک که احیاناً از هر سو تحمیل شود مخالفت شان را نشان دهند. هر دو طرف با اشاره به اینکه استعمار نو و هژمونیک کاملاً مغایر با روند زمان است، خواستار گفتگوی برابر، توسعه مشارکت ها و ارتقای مبادلات و یادگیری متقابل تمدن ها شدند.

ایران که بیش از چهار دهه در تحریم های اعدام قرار داشت، اکنون مستقیماً از چین و روسیه در مورد تلاش های آنها برای از بین بردن روایت های «جدا سازی» و همچنین تأثیر سونامی تحریم های غرب بر روسیه می آموزد.

به عنوان مثال، مجموعه ای از کریدورهای قزاق-اروپا اکنون بیشتر برای حمل کالاهای چینی به آسیای مرکزی و صادرات مجدد آنها به روسیه استفاده می شود.

با این حال، در میان این رونق تجاری، تنگناهای لجستیکی نیز افزایش می یابد. تقریباً هر بندر اروپایی از انجام هرگونه محموله از روسیه یا به روسیه خودداری می کند. و بزرگترین بنا در روسیه همچنان با مشکلاتی روبرو هستند: ولادی وستوک ظرفیت کشتی های باری بزرگ را ندارد، در حالی که سن پترزبورگ از چین بسیار دور است.

بنابراین فصل 3 بیانیه مشترک روسیه و چین تأکید ویژه ای بر "همکاری بندر و حمل و نقل، از جمله توسعه مسیرهای لجستیکی بیشتر" و تعمیق همکاری های مالی، "از جمله از طریق افزایش سهم ارزش محلی در خدمات مالی" و افزایش همکاری های صنعتی دارد. "از جمله در مناطق استراتژیک مانند تولید خودر و وقایق، ذوب فلزات و مواد شیمیایی."

همه اینها در مورد همکاری روسیه و ایران نیز صدق می‌کند، به عنوان مثال، در ساده سازی کریدور حمل و نقل بین المللی شمال-جنوب (INSTC)، به ویژه از آستاراخان در دریای خزر به بنادر ایران و سپس از طریق جاده های پایین به خلیج فارس.

باقری کنی، وزیر امور خارجه ایران، پیش از این گفته بود که ایران به لطف «موقعیت ژئوپلیتیکی استثنایی» خود؛ ایران در رسیدن به غرب آسیا، خلیج فارس، منطقه دریای خزر و اوراسیا گسترده تر، می‌تواند به «رشد اقتصادی و پتانسیل اقتصادی» همه بازیگران منطقه کمک کند.

سفر هفته گذشته پوتین به چین شامل بازدید از نیروگاه شمال شرقی هاربین - که پیوندهای جغرافیایی/تاریخی قوی با روسیه دارد. نمایشگاه بزرگ چین و روسیه بیش از 5000 شرکت تجاری را جذب کرد. تصور اکسپوی روسیه و ایران به همان اندازه موفق در بندر خزر دور از ذهن نیست.

پروژه پرومته «خلاقانه»

آنچه روسیه، چین و ایران را به هم پیوند می‌دهد، در درجه اول، یک چارچوب در حال ظهور است که توسط دولت های تمدنی مستقل طراحی شده است. مرگ سرنوشت ساز رئیس جمهور شهید رئیسی هیچ تغییری در تصویر بزرگ ایجاد نمی‌کند.

ما در میانه یک فرآیند طولانی در برابر محیطی هستیم که ده ها سال با درد و ترس مشروط شده است. این روند طی چند سال گذشته، با راه اندازی رسمی جاده ابریشم جدید در سال 2013، کشش بسیار زیادی به دست آورده است.

راه ابریشم جدید و ابتکار کمربند و جاده (BRI) یک پروژه پرومته است که به همان اندازه ژئوپلیتیک است که ژئواکونومیک. به موازات آن، گسترش تدریجی نقش سازمان همکاری شانگهای به عنوان یک مکانیسم همکاری اقتصادی رخ داد. بار دیگر، ایران یکی از اعضای برتر BRI، SCO و BRICS است.

پس از کودتای میدان اوکراین در سال 2014، مشارکت استراتژیک روسیه و چین واقعاً شروع به افزایش سرعت کرد. به زودی، ایران نیز عملاً تمام تولید نفت خود را به چین می‌فروشد و تحت حمایت چتر هسته‌ای چین قرار می‌گیرد.

سپس ما امپراتوری را در افغانستان تحقیر کردیم. و عملیات نظامی ویژه (SMO) در اوکراین در فوریه 2022. و گسترش BRICS به مناطق سابقاً غربی در جنوب جهانی. **شی** در سفر بهار 2023 خود به مسکو به یاد ماندنی، به **پوتین** گفت که "تغییراتی که در صد سال گذشته دیده نمی‌شود" رخ خواهد داد و هر دو باید در راس این تغییرات اجتناب ناپذیر باشند.

این دقیقاً محور گفتگوهای آنها در هفته گذشته در پکن بود.

بمباران سرزمین فوق حفاظت شده اسرائیل با دقت کامل توسط ایران - به عنوان پاسخی به حمله تروریستی به کنسولگری دیپلماتیک این کشور در یک کشور ثالث - پیامی شفاف و تغییر دهنده را ارسال کرد که برای اکثریت جهانی کاملاً درک شده بود: قدرت هژمون. در غرب آسیا رو به پایان است.

از دست دادن ریملند برای ژئوپلیتیک کاملاً آمریکایی یک تنفر است. باید دوباره تحت کنترل خود باشد زیرا می داند چقدر مهم است.

جهت جدید فرشته تاریخ، با این حال، به جهت جدیدی اشاره می کند - چین، روسیه و ایران به عنوان حاکمان طبیعی که ظهور دوباره هارتلند را شکل می دهند. به طور خلاصه، این سه حاکم دارای سطح معرفت شناختی، اراده، خلاقیت، مهارت های سازمانی، بینش و ابزار قدرت برای تحقق یک پروژه پرومته ای واقعی هستند.

ممکن است معجزه به نظر برسد، اما رهبری فعلی در هر سه کشور در این درک و تلاش مشترک سهیم هستند.

به عنوان مثال، چه چیزی می تواند فریبده تر از احتمال پیوستن **سعید جلیلی**، مذاکره کننده سابق هسته ای به عنوان رئیس جمهور بعدی ایران به **علی باقری کنی**، وزیر امور خارجه جدید باشد؟ در گذشته، **جلیلی** به عنوان بیش از حد "سخت" برای کام غربی انتخاب شده است، اما غرب در این سواحل دیگر اهمیتی ندارد.

پس از رو آوردن ریسی به شرق واصل چند قطبی شدن نظم جهانی و نادرست و ناموفق بودن سیاست حسن روحانی، رئیس جمهور سابق ایران "اصلاح طلب" به سمت غرب، **جلیلی** شاید تنها بلایت یا کارت مرحله بعدی ایران باشد. و او، شاید چه مکملی بی نقص برای دوتایی اعم از **شی** و **پوتین** شود.

----- **با تقدیم احترامات «2024-05-25»**